

Dosarul nr. 2r-119/23
2-21051168-01-2r-20032023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – M. Alexei
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către avocatul Serghei Mocanu în interesele lui Denis Bejenari,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Denis Bejenari împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel declarată de către avocatul Serghei Mocanu în interesele lui Denis Bejenari,

constată:

La data de 06 aprilie 2021 avocatul Serghei Mocanu a depus în interesele lui Denis Bejenari cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 02 decembrie 2021 a admis parțial cererea de chemare în judecată, a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Denis Bejenari suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, a respins ca neîntemeiată pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantumul ce excede suma încasată și compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, de către Ministerul Justiției și de către avocatul Serghei Mocanu în interesele lui Denis Bejenari.

Prin încheierea din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura de apel la cererea de apel depusă de către avocatul Serghei Mocanu în interesele lui Denis Bejenari, în conformitate cu art. 374, alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 14 noiembrie 2022 Denis Bejenari, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 111, alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o examinare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) avocatului recurentei și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

În speță, Denis Bejenari, prin intermediul avocatului Serghei Mocanu, a solicitat instanței de recurs casarea încheierii din data de 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a încetat procedura de apel la cererea de apel depusă de către avocatul Serghei Mocanu, în interesele lui Denis Bejenari, în conformitate cu art. 374, alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În conformitate cu art. 100, alin. (1) din Codul de procedură civilă cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea privind încetarea procedurii de apel la cererea de apel depusă de către avocatul Serghei Mocanu, în interesele lui Denis Bejenari. Ulterior, la 20 octombrie 2022 copia încheierii a fost expediată prin intermediul poștei electronice avocatului Serghei Mocanu serghei.mocanu.76@mail.ru, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la fila dosarului 92.

Instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că adresa electronică serghei.mocanu.76@mail.ru este gestionată de către avocatul Serghei Mocanu, aceasta fiind indicată în mandatul avocațional seria MA nr. 1634281 eliberat la data de 02 aprilie 2021 și anexat la fila dosarului 1.

Prin urmare, termenul de contestate a încheierii instanței de apel din data de 30 iunie 2022 pentru avocatul Serghei Mocanu, care în prezentul litigiu apără interesele lui Denis Bejenari, a început a curge din data de 21 octombrie 2022 și a expirat la data de 04 noiembrie 2022.

Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că avocatul Serghei Mocanu, în interesele lui Denis Bejenari, a depus recursul împotriva încheierii din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 14 noiembrie 2022, cu încălcarea termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116, alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, Denis Bejenari, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, nu a beneficiat de acest drept și nu a solicitat instanței de recurs repunerea în termenul de declarare a recursului.

În această ordine de idei se rețin dispozițiile art. 61, alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, avocatul Serghei Mocanu, având împuterniciri din partea lui Denis Bejenari de a ataca hotărârea judecătorească, nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, fiind interesat de soluționarea prezentei cauze în ordine de recurs și fiind conștient că a recepționat copia încheierii la data 20 octombrie 2022, trebuia să depună diligență și să conteste în termen și în modul corespunzător încheierea din data de 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Având în vedere că prezentul recurs a fost depus la 14 noiembrie 2022, cu încălcarea termenului legal prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără solicitarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a repunerii în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Denis Bejenari, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹, alin. (1), lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către Denis Bejenari, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, împotriva încheierii din data de 30 iunie 2022 Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Denis Bejenari împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic